

Habakuk

Reimlichlova povest podmačena — Z dovoljenjem založbe

»Ni hujšega trpljenja zame, kakor če tebe izgubim.«

»Milka — Milka — ali bi res še mogla biti moja — kljub vsemu, kar se je zgodilo?«

»Prav zaradi tega. — Najina očeta sta drug drugega spravila v nesrečo. Midva, njuna otroka, morava zopet drug drugega osrečiti; potem bo zopet vse prav.«

»O moja ljuba, dobra Milka!« je vzkliknil ves ganjen. »Grozen kamen si mi odvalila od srca... Zdaj te prav lepo prosim, potrpi z menoj, imej me rada, postani čimprej moja!«

»Saj sem že tvoja in bom večno tvoja,« je odgovorila in se tiho solzila.

Oba sta umolknila, čez nekaj časa je dvignila ona glavo in je boječe vprašala:

»Habakuk, po resnici povej, ali res ni še kaj drugega? Ali mi verjameš, da na vsem tem, kar so ti iz Maribora pisali, še trohice resnice ni?«

»Iz Maribora? V pismu si že nekaj namignila,« se je začudil; »ali meni iz Maribora živa duša ni kaj pisala razen tebe.«

»Ali res ne? Habakuk!... Moj Bog, ooooh... potemtakem sem bila brez vzroka v takem strahu? Jaz pa sem mislila, da si me zaradi tega pustil, ker so ti iz Maribora kaj hudega o meni pisali.«

»Kaj hudega o tebi ne bi bil nikomur verjel, naj bi mi bil pisal kdor že. — Da vidiš, kako ti zaupam, še čuti nočem ničesar o teh rečeh. Ne besede mi o tem ni treba povedati.«

»Pač, pač, vse ti moram reči,« je ostala pri svojem, »drugače ne najdem pravega miru. Nič ne sme biti, česar ti o meni ne bi vedel.«

Malo je pomislila, potem mu je začela pripovedovati:

»V trgovini, kjer sem bila za blagajničarko, me je mladi gospod vedno zalezoval in mi sitniral s snubitvijo, čeprav sem ga že večkrat zavrnila. Neka dne je prišlo tvoje pismo, v katerem si mi pisal, da se bova kmalu vzela. Bila sem vsa iz sebe od veselja in sem takoj odpovedala službo; povedala sem tudi zakaj in tudi tvoje ime. Trgovčev sin je tedaj vzrotil in vzkipeval in je dejal, da bo že napravil, da iz te moke ne bo kruha. Teden dni pozneje mi je v blagajni manjkalo tri tisoč dinarjev. Jaz še danes ne verjamem, da je res kaj manjkalo, in sem prepričana, da je mladi gospod denar vzel. Nič mi ni pomagalo, najsi sem še tako trdila, da sem nedolžna. Mladi gospod se mi je v obraz smejal in dejal, če jaz ne vem, kam je denar prišel, bo pa tebi, mojemu ženinu, pisal, morda veš ti.

Nekaj dni nato sem dobila tvoje pismo, da je med nama konec. Dejala sem si, da ni mogoče drugače, kakor da ti je mladi gospod pisal in da si se zaradi tega umaknil. Tako me je pretreslo, da sem od same bridkobe zbolela in sem morala pet tednov ležati. Tedaj je bil mladi gospod še toliko nesramen, da me je znova zasnil. Po drugih mi je dal povedati, da bo rekel, da se je pri denarju zmotil, in da mi bo vse storil, kar bom hotela, če ga vzamem. Če pa se bom s teboj ženila, je dejal, me bo naznanil, da sem poneverila denar.

Mati me je silila in prosila, naj si vendar pamet posodim in naj vzamem bogatega, mladega trgovca, nama bo obema dobro, njej in meni. Ali rajši bi se bila dala za vse življenje zapreti, kakor da bi se bila vdala temu in takemu človeku. Saj mi tudi srce ni dalo; hotela sem ti ostati zvesta, četudi bi nikoli ne prišlo do ženitve. Rada bi ti bila pisala, v kakih hudih škripah sem in v kaki stiski. Ali bala sem se, da bi na tako pismo utegnil priti v Maribor, in Bog ve, kako bi bilo, nazadnje bi bili še tebe prijeli in te obdolžili, da si z menoj vred kriv. Te nevarnosti sem te hotela obvarovati. Prav zaradi tega se tudi nisem mogla odločiti, da bi bila šla k tebi k Sv. Juriju in ti vse povedala; mislila sem si: taka pot bi naju še

bolj očrnila in bi res zasumili, da imava kaj nepoštenega skup; povrh si mi še prepovedal, naj ne hodim k tebi. Bila sem ko ptička v zanki in nič drugega mi ni ostalo ko — počakati, da bom videla, kaj bo. —

Naznanil me mladi gospod sicer ni, ali živela sem neprestano v strahu in skrbeh. Nesramnež me je še enkrat dal pobarati, če ga vzamem, pa sem mu dala tako pošto, da od tedaj nisem nič več čula o njem.

Ali obstanka nama v Mariboru ni bilo več. Druge službe nisem mogla dobiti, ker izpričeval nisem imela in govorilo se je tudi že to in ono o meni. Tako sva z materjo sklenili, da se preseliva v Ljubljano. Prodati sem morala večji del svoje bale, ki sem si jo za drag denar nakupila, da bi mogla poplačati dolgove, ki sva jih napravili, in da bi bilo za selitev.

V Ljubljani je bilo še huje kakor v Mariboru. Dolgo časa nisem mogla dobiti službe, potem so me pri neki gospodi vzeli za služkinjo; ali ta služba je bila zame prehuda in pretežka in tuč plača je bila slaba. Po dveh mesecih so mi odpovedali, ker za težko delo nisem bila. Nove službe mi ni bilo treba iskati, ker so mi vsem zboleli mati in so ležali pet mesecev. Še misliti nisem smela na to, da bi zase kaj zaslužila, ker sem se morala posvetiti samo materi in postrežbi. Komaj za pičlo urico na dan so me spustili mati od sebe. Za zdravnika in zdravila je bilo treba mnogo denarja; zato nama ni ostalo nič drugega, morali sva prodati, kar sva še kaj vrednega imeli: jaz ostanek bale, mati še nekaj stare zlatnine in od pohištva najboljše, kar se je dalo prodati. Kmalu sva morali še stanovanje pustiti, čeprav je bilo ubogo in tesno dovolj; in umaknili sva se v podstrešno kamrico na Šentpetrski cesti. Vedno v huji stiski sva bili. Drugega nisva imeli kakor tisto malo materine pokojnine; pa te je bilo ravno toliko, da sva plačali stanovanje in vsak drugi dan hleb kruha. Ujec tudi ni več kaj dal. Denar je imel v Avstriji naložen in je vsega izgubil; pokojnine pa je dobil tudi le malo, ker je bil po starem upokojen. Ravno toliko je je bilo, da si je mogel v hiralnici plačati preživnino. Sicer pa je postal ves drug; bolj mehke je in dober. O svetem Juriju, ko ima god, sem mu pisala; odgovoril mi je tako prijazno kakor še nikoli poprej. Žal, da ga stara bolezen v želodcu zopet hudo prijemlje.

Drugi sorodnikov nisva imeli več živih in tako sva bili z materjo brez svojega človeka, ki bi nama bil pomagal. Nazadnje mi ni ostalo nič drugega, kakor da grem na ubožni urad mestne občine. Prosila sem za podporo in, čeprav nama niso dajali Bog ve koliko, toliko je le bilo, da sva imeli za silo. Lakote sva si kljub temu še dosti užili.

Tisti čas sva v Kolodvorski ulici nenadoma srečali tebe. Ko sem te zagledala, me je tako pretreslo, da sem skoraj omedlela. Po eni strani me je bilo sram pred teboj, ker sem prišla tako na nič; po drugi pa me je v srcu tako zbolelo, ker so se mi vzbudili spomini na tiste srečne čase, ko sva se pripravljala na ženitev. Kako se je vse sprevrglo! Kako so vsi lepi upi splavali po vodi! Ta dan sem se tako bridko jokala kakor še nikdar v življenju.

Potem je prišla tista velika pomoč, ki naju je rešila stiske. Pater Dominik naju je čisto premočil, da nama še na kraj pameti ni prišlo, da bi bil ti tisti veliki dobrotnik, ki si zaradi naju pomanjkanje trpel...«

Zahtela je; ko se je zopet zbrala, je nadaljevala:

»Bog je bil res neskončno usmiljen. Ni naju zapustil, vedno tesneje naju je priklepal nase, kakor oče nesrečnega otroka. Pri njem sva našli tolažbo. Moja mati, ki prej ni Bog ve kaj marala za cerkev, je zdaj mnogo premolila in je lepo umrla. Saj si kaj čul o njeni smrti... Zdaj veš vse: nobene reči ti nisem prikrila, to mi lahko verjameš.«

»Da, da, uboga, ljuba Milka!« je dejal učitelj, ki ga je Milkina pripoved hudo pretresla. »Pa sem vedno mislil, da jaz mnogo trpim; zdaj šele vidim, da si ti stokrat več pretrpela.«

(Dalje sledi)

Kako delajo v Nemčiji?

V Markwitz blizu Radbuhla v Nemčiji je župnik odpustil cerkovnika, ker je kradel cerkveni denar. Cerkovnikova hči se je hotela nad župnikom maščovati. Ob priliki neke društvene zabave, ki se je udeležil tudi župnik, je nalašč padla župniku v naročje, nato pa takoj zapustila zabavo in ga šla ovaditi. Oblast je župnika aretirala in ga obsodila na štiri leta zaporja nemožnosti. Kmalu nato se je dekletu ponesrečilo in na smrtni postelji dalo izjavo, da si je zoper župnika vse izmislila na očetovo željo. Na podlagi te izpovedi so župnika izpustili in cerkovnika zaprli. Kardinal Bertram je zahteval, da oblast krivico popravi v časopisih. Odgovorili so mu, da bo to izvršeno po radiu. Res so to izvedli, toda ob petih zjutraj, ko radia navadno nihče ne posluša,

Boj s pijano zverino

S pijano medvedko se je sredi ceste spoprijel Dragoljub Jovanovič iz Krnjeva pri Smederevu. Mož je vodil svojo medvedko po vaseh, da je plesala, s čemer je zaslužil toliko, da se je preživljal. Le to je pogrešil, ker je navedil medvedko na vino. V Krnjevu žival ni hotela plesati, dokler ni dobila vina. Ko sta končala »pohode« skozi vas, je Dragoljub za izkupiček vsega dneva kupil vina in ga prav tovariško delil z medvedko. Posledice niso izostale — pijana sta obležala Jovanovič in njegova žival, ki je začela besneti. Naenkrat je pretrgala verigo, na kateri je bila pritrjena, in skočila na svojega krotitelja. Preden so mogli ljudje kaj pomagati, je medvedka Jovanoviču strla dve rebri. Zmedo, ki je nastala, je končal korajžen vaščan, ki se je besni živali postavil v bran in ji zasadi nož v srce.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.